

gode Exempel, vil det simpelthen føre til, at man i Reglen gaar fra den Kommune, som har luftet Udsalgstederne over til Nabo-kommunen. Naar man kjennder Kommune-forholdene paa Landet, vil man ikke komme ret langt paa den Maade. Jeg mener, at naar man ikke vil gjøre ganske andre indgribende Skridt, naar man ikke vil sige: Saaledes skal det være, men overlade Kommunen Dispositionsretten, vil man i det praktiske Liv Intet udrette. Det er min Mening om Sagen. Derfor tror jeg ikke, at den Maade, hvorpaa den her er greben an, er rigtig. Den enkelte lille isolerede Kommune kan aldeles ikke magte denne Sag. Alt lade Kjøbmændene opføre at sælge Brændevin i Kommunerne og lade Forbrugsforeningerne blive ved at gjøre det, mener jeg, er en høist besynderlig Fremgangsmaade. Jeg er ganske enig med ærede Medlemmer, der have sagt, at Drifkeriet er en stor Ulykke for vort Land. Der er ikke Spørgsmaal om Andet; det kan oplyses statistisk. Det vide vi jo Alle sammen. Altsaa kan man hindre Drifkeriet paa en praktisk fornøstigt Maade, skal man gjøre det, og jeg benægter ikke, hvad den ærede sidste Taler (Bust) sagde, at en Begrænsning af Udsalgstederne kan hjælpe Noget. Det vil imidlertid ikke kunne hjælpe behørigt, thi de, der ville kjøbe den Slags Ting, kunne virkelig altid faae dem at kjøbe, og vi kunne ikke ranstage deres Hjem, ligesom vi heller ikke kunne hæmme Drifkeriet paa offentlige Steder derved, at man faar nogle færre Udsalgsteder. Det mener jeg ikke vil have nogen meget stor Betydning, thi de, der have Bevillinger, ville saa indrette sig i meget større Stil, og vi ville da faae meget større Beværtningssteder, som man vil gjøre mere tiltrækkende end nu. Jeg tror som sagt ikke, det er den rette Vej at gaa; man kan maaske ad den udrette Noget, men jeg kan ikke negte, at for mig staar det saaledes, at vil man for Alvor dette Onde til Livs, maa man her som andet Steds gaa til en Bestatning, ikke til en Bestatning af Al og Brændevin, men til en Bestatning af Alkohol i det Hele, og gjøre det i en Maalestok, som føles. Naar man vil spørge, om da Alkohol er et passende Objekt for Bestatning, forekommer det mig, at der i saa Henseende er en Grund, som det er berettiget at fremhæve, og det er den, at det ikke er en Stat paa Familien. Her gjælder ikke det som ved andre Artikler, navnlig Livsfornødenheder, at en Stat paa den rammer hele Familien, Kone og Børn. Nei, dette er en Stat, som rammer Mandfolkene, Hantjønnet, om jeg saa maa sige. Derfor har det for Famili-

erne en aldeles indlysende Interesse. Hvis man havde indført Bølgret for Kvinderne, hvad man jo svømmer for nutildags, vilde man nok faae at høre fra den Side, at de have Interesse deri. De vilde sige: Bestat kun Alkoholen! Denne Bestatning vil fra Familiernes Standpunkt være fuldkommen berettiget, og det vil jo være de Herrer vel bekendt, at der i Amerika er reist en stærk Bevægelse i den Retning netop fra Familiernes, særlig Kvindernes Side. Altsaa jeg siger: En Stat paa Alkohol er en Stat paa Hantjønnet, for at bruge dette mere platte Udtryk, og har som saadan langt større Berettigelse end en Bestatning af det, Familierne som saadanne forbruge. Jeg tror heller ikke, den Tanke lader sig afvise, at naar man bestatter Alkohol i et passende Omfang, kan man derigjennem faae Midler til at støtte Formaal, som jeg med et almindeligt Udtryk kan kalde filantropiske. Nu kan det ærede Medlem for Ribe Amts 3die Bølgkreds (Bust) vise den Tanke bort, som laa i Finantsministerens Forslag om Forhøielse af Al- og Brændevinstatten. Jeg talte om en almindelig Stat paa Alkohol og henviste til det Forslag, som Finantsministeren foreslagde for nogle Aar siden, og saa siger jeg til de ærede Herrer: De ville kunne se, at der hos Regjeringen i det Forslag har været en Tendens til at indføre en højere Stat paa Alkohol og Spiritus i det Hele taget. Det kunde med Berettigelse anvendes udover de almindelige Statsformaal til særlige filantropiske Formaal. Forjaavidt kan det vel have sin Betydning at henvise til det den Gang forelagte Lovforslag. — Jeg tror ikke, at man vil kunne komme frem ad den Vej, den ærede Forslagsstiller vil gaa. Jeg tror ikke, at man vil udrette noget Praktisk ved at give Kommunerne en saadan høist besynderlig Myndighed, som er foreslaaet; men jeg erkjender naturligvis den gode Mening, som ligger bagved det ærede Medlems Forslag, og jeg vil være med til at gjøre, hvad jeg kan, for at faae en bedre Ordning af de nuværende Forhold; men jeg tror som sagt ikke, det kan gaa ad den Vej, det ærede Medlem vil gaa.

Men: Naar jeg har bedt om Ordet, er det, fordi jeg vil henlede det eventuelle Udvalgs Opmærksomhed paa, hvorvidt det ikke vil være ønskeligt at faae en Ændring i Næringslovens § 58 med Hensyn til den Betaling for Næringsbevis, som Totalafholdshjemmene maa udrede. Som bekendt er der rundt om i Landet i de senere Aar oprettet saakaldte Totalafholdshjem, hvor man kan gaa hen og kjøbe Spisevarer, men ikke Brænde-